

lin pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutokset

Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) edellyttää, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus luokittelee ja rajaa pohjavesialueet vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella luokkiin 1, 2, 1E, 2E tai E. Luokitus perustuu vuonna 2015 voimaan tulleeseen lainsäädännön muutokseen (1263/2014, luku 2a). Uuden lainsäädännön myötä kaikkia aikaisemmin luokiteltuja pohjavesialueita tarkastellaan niiden suojelutarpeen ja vedenhankinnan käyttöön soveltuvuuden kannalta kuin ne määriteltäisiin ensimmäisen kerran.

1-luokkaan kuuluvat alueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³/vrk tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin. 2-luokkaan luokitellaan vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön. Lisäksi E-luokkaan luokitellaan pohjavesialueet, joiden pohjavedestä jokin pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E, 2E tai E). Aikaisemmin käytössä ollut luokka III poistuu käytöstä ja siihen kuuluvat alueet joko luokitellaan uudelleen luokkiin 1, 1E, 2, 2E tai E tai poistetaan pohjavesialuerekisteristä (POVET). Aiemmin poistetut pohjavesialueet (luokka IV) tarkastellaan uudelleen edellä mainitulla tavalla. Pohjavesialueluokat ilmaistaan jatkossa arabialaisin numeroin, jotta uusien säännösten perusteella luokitellut alueet voidaan erottaa aikaisemmin luokitelluista alueista.

Pohjavesialueiden hydrogeologinen kuvaus ja vedenotto

lin pohjavesialueet sijaitsevat pääasiassa kolmessa kunnan etelä-, keski- ja koillisosien halki kulkevassa luode-kaakkosuuntaisessa pitkittäisharjajaksossa, jotka sijaitsevat keskimäärin 20 kilometrin etäisyydellä toisistaan.

Orastinvaara (11972054) on kapeahko soiden ympäröimä pitkittäisharju, jossa on pohjoiseen suuntautuva harjulaajentuma. Orastinvaaran ydinosa on tieleikkauksen ja vanhan maa-ainesottopaikan perusteella kivistä soraa. Lievealueilla maa-aines muuttuu hiekaksi. Aluetta ei ole luokiteltu eikä rajattu vuonna 1995 valmistuneen pohjavesialueiden kartoituksen yhteydessä kulkuyhteyksien puuttumisen vuoksi.

Alueen kokonaispinta-ala on 1,43 km², muodostumisalueen pinta-ala on 1,0 km² ja imeytymiskertoimeksi on arvioitu 30 % ja sadannaksi noin 600 mm vuodessa. Pohjavettä arvioidaan

muodostuvan noin 534 m³/d. Alueen tarkempaa rakennetta ei tiedetä, koska alueella ei ole suoritettu maaperä- tai pohjavesitutkimuksia. Pohjavesiä purkautuu muodostumaa ympäröiville suoalueille sekä Isoon Orastinjärveen. Pohjaveden päävirtaussuunta on länsiluode.

Orastinvaaran pohjavesialueen uudelleenluokitus ja rajausmuutokset

Orastinvaaran (11972054) pohjavesialue on luokiteltu uuden luokitusmenetelmän mukaisesti 2-luokkaan eli muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Alueelle tehtiin syyskuussa 2020 kaksi maatutkalinjaa alueen maaperän rakenteen ja pohjavesikerroksen paksuuden sekä laajuuden selvittämiseksi. Luotaustulokset osoittivat, että Orastinvaarassa kalliota peittää ohut lajittuneen maa-aineksen (hiekkä, sora) kerros, jossa ei esiinny pohjavettä. Lajittunutta maa-ainesta esiintyy Orastinvaaran pohjoispuolella suoalueiden alla, mutta siellä pohjavesikerroksen paksuus jää noin 5 metriin. Edellä esitetyn perusteella Orastinvaara ei sovellu vedenhankintaan ja sen vuoksi alue poistetaan pohjavesiluokituksesta.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat ylitarkastaja Heikki Kovalainen (puh. 0295 038 356) ja geologi Maria Ekholm-Peltonen (puh. 0295 038 597) Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta. Vaihteen puhelinnumero on 0295 038 000.

Oulussa 22. tammikuuta 2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus